

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal

(GAZETA SĂCUIASCĂ)

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

fuzionat cu
ZIARUL SĂCUESC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihail
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. István

Redacția și administrația:
BIROU DE ZIARĂ KOVÁCS
Ștrada Voevodul Mihail 1.

Ki tudja hol áll meg...

A husz éves bizonytalanság kezd valósággá válni. A háboru ördöge elszabadult s Európa fele vértengerbe borulva küzd egymás ellen, a tömegek előtt ugyszólva ismeretlen s érthetetlen ideálokért. Emberek ezrei hálnak naponta a legrémesebb halált és éppen azon apák fiai, kik maguk is végig csinálták husz évvel ezelőtt ezt a szörnyű játékot, éppen ilyen érthetetlenül s éppen olyan csömörletes kiábrándulással a végén, mint ahogy azt a mostaniak tenni fogjuk.

Nem tudjuk, nem is tudhatjuk, mi hozta most e gyilkolást az emberiség fejére, hiszen mi apró parányok, jelentéktelen statiszták vagyunk azon a nagy színpadon, ahol most ez a véres színjáték folyik. Egyelőre nem is vagyunk s talán nem is leszünk részesei a vérengzésnek s mégis borzalommal tölt el bennünket ez a szemünk előtt lejátszódó tragédia.

Az elnult husz esztendő alatt állandóan voltak háborúk a nyugtalan föld valamely táján. De ezek a helyi jellegű kisebbszerű gyilkolások a napi élet keserves robotjába fulladó embermilliókat oly távolról érintették, hogy alig éreztünk komolyabb szívdobbanást. Ez a világhatalmak versengésévé fajult lengyel ügy azonban olyan közel áll az összes kis népekhez, a nagy összecsapás szele olyan közlelől érint bennünket, hogy nem tudunk megilletődéssel vegyes borzalom nélkül elsuhanni fölötté.

A semleges ország semleges polgárának minden tárgyilagosságával figyelve az eseményeket, nem tudunk bírálattal mondani a hatalmak fölött, kik ezt a kiszámíthatatlan lavinát fürgeteges vérbefutó útjára elindították. De önkéntelenül is eszünkbe jutnak a gyermekkori olvasmányok, Arany János örökéletű Toldijának oly sokatmondó sorai:

„Repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg, kit hogyan talál meg.”

Bucegi tartomány területén a városok is vásárolhatnak gázálarcokat a polgárság ellátására.

București, szept. 14

Bucegi tartomány királyi kormányzója engedélyt adott arra, hogy a tartomány területén levő városok polgármesterei a gázálarcgyáraktól gázálarcokat vásárolhassanak és ezeket azután eladhassák a városok közönségének. Brassóban és Ploesztiben már alkalmazták is ezt az intézkedést.

Milyen ellenértéket fizet a hadsereg a rekvirált mezőgazdasági és ipari termékekért és munkálatokért

A Hivatalos Lap egyik közelmúltban megjelent száma részletes táblázatot közöl arról, hogy a hadsereg által rekvirált javak ellenértékeként milyen árat fizet az állam. Ami a fenti táblázatnak a mezőgazdasági és ipari termékekre vonatkozó árait illeti, ezeket a termelőknek fizetik, míg abban az esetben, ha az árut nem termelőktől rekvirálják, a rekvirálási bónon még a következő jegyzeteket kell feltüntetni: „plus az államnak, megyének és községnek járó illetékek.”

Intézkedéseket tartalmaz a fenti rendelkezés arra vonatkozólag is, hogy

milyen összegeket fizetnek azoknak, a kikkel a katonai hatóságok munkálatokat végeztetnek. Ezek a következők: Munkások napidija 30—35 lej, iparosok napidija 40—50, inasok napidija 17—20, mesterek napidija 70—80 lej, építésszek, üzemvezetők stb. napidija 80—100, sofförök napidija 70—80 lej.

Szobák rekvirálása esetén egy tiszt után egy egyágyas szobaért napi 20—25 lej fizetendő, Abban az esetben, ha a szobát szállodában rekvirálják, akkor a helyi rendőrség által megállapított ár felét fizetik.

Külföldi lapok

szemléje

„Dail Express”: Az angol csapatok francia földön vannak. A háboru most már angol is.

„Times”: A brit csapatok létszáma nagyobb, mint 1914-ben volt. Franciaország most tudja, hogy a brit csapatok francia földön tartózkodnak. Sohasem kérelkedett jövetelükben, de jelenlétük mégis mély benyomást keltett.

„Manchester Guardian.” Kanada is hadat üzent Németországnak. Lelkesedést mutatnak a kanadai franciák. Lapointe igazságügyminiszter nyilatkozatában közölte, hogy nagyszámu önkéntes jelentkezés érkezett a kanadai kormányhoz, valamint a „Montreal Star” című lap azon h iradására, hogy a kanadai kormány nagyon könnyen önkéntes jelentkezéskből is erős hadsereget állíthat össze.

„Times”: Nemcsak a lengyel közlekedési gócpontokat és vonalakat bombázzák, de a német repülőket teljes biztonságban támadnak is. Másrészt a német hadsereg igen jó repülőinek támogatásával oly csapálmozdulatokat végezhet, melyek oldaltámadásokat, sőt a front hátbatámadását is jelenthetik, komoly kockázat nélkül. Emellett a gyengébb haderő csapatainak ellen támadásait még a támadás meg történte előtt le tudják szerelni. A lengyel katona a nagy és bátor katonai nemzet hagyományainak megfelelően harcol. A német hadseregnek nehézségei vannak főleg a gyors előrenyomulás következtében. A németek ki kell javítsák a visszavonuló lengyel csapatok által fönkreteft hidakat és alagutakat. A nyugati fronton a franciák erős nyomást gyakorolnak, ami egyre erősödik. Az olvasók nem számíthatnak pillanatnyilag tul jelentős eredményekre. A lap nem tartja lehetetlennek, hogy a front megállapodik, amint Spanyolországban történt a polgárháboru folyamán már, amennyiben a lengyel csapatoknak sikerül néhány napon át ellenállniok a német előnyomulásnak.

Szigoruan tilos minden érzelmenyilvánítás idegen államok iránt

București, szept. 15

A belügyminiszterium ujából szigoru intézkedést adott ki s ennek értelmében tilos bármilyen bírálat, vagy rokonszenu nyilvánítás valamely külföldi állam javára vagy az ellen. Szigoruan megbüntetik mindazokat, akik hamis és Romániának más államokkal való kapcsolatait megzavaró híreket terjesztenek.

Felhívás

egyházközsegeinkhez és egyházi intézményeinkhez

A katolikus egyházi intézmények s az állam s ennek egyes szervei és hatóságai között felmerült jogviták rendezése céljából négyes bizottság alakittatván, a kormány szándékai szerint ez rövidesen megkezdí a vitás kérdések tárgyalását.

Felkérem ezért mindazokat az egyházközsegeket, szerzetesrendeket (a piaristák és premonreiek kivételével, kiknek ilyen ügyei már kezüknel vannak), valamint egyéb egyházi intézményeinket, melyeknek vagyoni (ulajdoni) természetű jogvitáik vannak az állammal, ennek szerveivel vagy politikai közsegekkel és e vitás kérdéseknek a bizottság által való megvizsgálását óhajtják, hogy e körülményről mielőbb közvetlenül értesíteni sziveskedjenek.

Ha a megvizsgálándó jogvita ügyében már per van folyamatban, de még ítélet nem hozatott, úgy a bejelentéssel egyidejűleg beküldendő a kereset s az erre adott esetleges válaszirat másolata, amely ügyekben első vagy másodfokon ítélet hozatott, a bejelentéssel beküldendő az ítélet s az erre adott fellebbezés másolata.

A bíróság által jogerősen befejezett jogviták előreláthatólag nem fogják megbe szélés tárgyát képezhetni. Ezek tehát csak akkor jelentendők be, ha megfelelő jogi alap volna a már eldöntött kérdés újrafelvételére.

Gyárfás Elemér,
az Erdélyi Egyházmegyei Tanács
világi elnöke, bizottsági tag.

„DACIA” sorsjegy nagyáruda játékosai a 19-ik lotériában a követ-

6,000,000.- nyert 62.312

1.000.000.- nyert 36.465, 11.138, 89.826, 45.022, — 378.574, 678.743 anexa

200.000.- nyert 11.147, 64.951, 94.981, 95.402, 16.628, 25.635

52 drb nyeremény egyenként 100.000.— Lei

Továbbá sok ezer kisebb nyeremények.

„DACIA” főelárusító RÉVÉSZ ERNŐ Tg.-Mures, „CULTURA” könyvkereskedés és R. T.

„DACIA” helyi képviselője és árusítása: BIROU DE ZIARE KOVÁCS.

Gabonaraktárak építésével a tartalékolás hosszú időre biztosítva van

București, szeptember 14.

Az 1937. évi mezőgazdasági kongresszust II. Károly király Ötletsége megfizette legmagasabb látogatásával és beszédében kihangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági termelés fejlesztése és konszolidálása érdekében gabonatarlókat, „szilozók” építésére van szükség az ország fontosabb mezőgazdasági központjaiban.

Ötletsége legmagasabb kívánsága teljesült, mert a kormány ezeket a szilozókat nagyrészt már megépítette. Eőször 34 olyan gabonatarló „szilozó” épült, amelyeknek befogadóképessége 20 ezer vagon gabona. Ugyanezen idő alatt megtörtént a versenytárgyalás 44 más szilozó építésére, amelyeknek befogadóképessége 25 ezer vagon lesz. Ezeket a közmunkákat a kormány már kiadta. Armand Calinescu miniszterelnök és Paul Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszterek, C. Mihalopol mérnök főinspektor kíséretében, meglátogatta a funduleai, tehliui, sighireanui, ghimpai és marcuesti munkálatokat. Rövidesen sor kerül a többi centrumokban épülő szilozók meglátogatására is. Az első 34 szilozó közel van a befejezéshez és még ez év folyamán átadják őket rendeltetésüknek.

A szilozó sokban különbözik a közterlemben vett gabonaraktártól. A szilozó és a raktár között alapvető különbségek állnak fenn, úgy átvételi, átadási, mint kezelési és őrzési szempontból.

A szilozónak magas és meredek falai vannak és belső ürtartalma hasonló egy kúthoz. Ezt a helyiséget „celulának” nevezik. Egy celulának mélysége 20–25 méter között

változik, míg befogadó képessége négytől 10 vagonig terjed. Viszont a megépítés szempontjából a raktár szélességben terjed ki, úgy, hogy ugyanazon mennyiség elraktározásához tízszeres területre volna szükség.

Míg a tulajdonképpeni raktárban a beállítás és kiszállítás többnyire az ember hátán történik, a mérlegelés pedig a tulajdonos saját mérlegével és ily módon kizárólag a saját felelősségére, a szilozókban mindezeket a munkálatokat mechanikusan végzik el. A szekerekből a gabonát hatalmas tölcserékekbe töltik, amelyek alatt automata mérleg van. Ezek a mérlegek ötezer kilogram súly le mérésére alkalmasak. Az áru tulajdonosa, vagy annak megbízottja, aki részt vesz a mérlegelésnél, jegyet kap, amelyre automatikusan rányomódik a megállapított súly. Itt ki van zárva úgy a véletlen, mint szándékos tévedés lehetősége. A mérlegelés után, miután a tulajdonos megkapja a jegyet az illetékes áruról, a gabona a mérleg tölcseréből bizonyos futószalagokra hull, amelyek központi emelődaruhoz szállítják. Innen más csővek segítségével a gabonát a magasba szállítják és innen hull azután a cellulákba.

Míg az egyszerű raktárakban a tisztítás és osztályozás igen gyatra történik és hosszú időt igényel, a szilozókban több tökéletesített gép segítségével ezt a műveletet éppolyan tökéletesen hajják végre, mint amilyen gyorsan. Az automatikus mérlegek jelzik a súlyt úgy a tisztítás és osztályozás előtt, mint utána. A súlyvesztés pontosan meg lehet állapítani. A szilozók tökéletesített szárítókkal vannak felszerelve és ezeknek segítségével a nedves gabona és

különbösképpen a kutorica minden hátrány és késedelmeskedés nélkül értékesíthető úgy a bel, mint a külföldi piacon.

A szilozók saját villamos központjai amelyek a szükséges gépezeteket mozgásba hozzák, elegendő energiátartálékokkal rendelkeznek, hogy villanyvilágítással lássák el a környék falvait és hogy elősegíthessék több kis gépessített mezőgazdasági és háziipar létrejöttét.

Számos előnye révén a szilozók nagy szerepet hivatottak betölteni a román mezőgazdaság fejlődésében és a földműves réteg élelmiszerének emelésében.

A hadiözvegyek

elvesztik nyugdíjjogosultságukat újra férjhezmenés esetén

A hadügyminisztérium hadinyugdíj-osztálya 1939. évi július 19. én kelt 9779. számú rendeletével közzhírre teszi, hogy 1932. október 19. iki legénységi nyugdíj törvény 21. cikke ez év május 22-iki határidővel olyan értelmezést nyer, hogy minden hadiözvegy elveszti nyugdíjjogosultságát, ha ezen időpont után újból férjhez megy. A pénzügyigazgatóságok és hadkiegészítők felbírják a községek figyelmét, hogy jelentenek be minden olyan házasságot, melyet valamely hadiözvegy 1939. május 22. után kötött. Hanyagság esetén nemcsak a hadiözvegy felelős az ezen időpont után felvett nyugdíj összegért, hanem azon tisztviselő is, ki a bejelentést elmulasztotta. Az 1932. október 10. legénységi nyugdíjtörvény 15. és 18. cikke szintén úgy értelmezendő, hogy hadirokkantak feleségei, kik fenti dátum után kötötték házasságát, a hadinyugdíjra való jogosultságukat csak azon esetben nyerik el, ha legalább tíz esztendővel együtt éltek férjükkal. Ezután tehát a nyugdíj átírásánál, ha házasságkötés 1939. május 22. után történt, a nyugdíj átírási darabokat csak az elhunyt hadirokkant törvényes gyermekei számára kell elkészíteni. Az 1939. május 22. előtti férjhezment hadiözvegyek továbbra is élvezik nyugdíjaikat, míg a fenti időpont előtt megnősült hadirokkantak özvegyeire szintén a régi rendelkezés — vagyis két évi együttélés vonatkozik.

— Az iparostanonciskolánál a beírások szept. 18-án megkezdődnek.

Bevallja... ne vallja?

Érdekes körkérdést tárgyalt meg a Dail Mayil egyik újabb száma. Általában már az is érdekes, hogy az amerikai és angol naplók a legkényesebb erkölcsi és lélektani kérdéseket vetik olvasóik elé, hogy szavazzanak fölőtte. Mintha az erkölcsi és lelki igazságok a „nagyközönség” gondolkodásától, vagy a szavazatok számától függne. Valljuk, hogy nem attól függ!

A körkérdés tárgya: a férjhezmenő fiatal lány bevallja-e teljes múltját jövődő férje előtt, vagy tagadjon le mindent? Megjegyzendő, hogy itt nyugati, sőt amerikai és angol lányról van szó, akinek rendszeren változatos „multja” van! Az adott feleletek is eléggé visszatükrözik ezt, s azt is, hogy mennyire tág mező a modern „női lelkiismeret”...

Háromnak vallottam be...

Három férfinak vallottam be multamat s mind a három elhidegült tőlem. Mit értem vele? Hogy három ember tudja és csámcsogja az én életemet. Vajjon valljam be mindenkinek, egészen addig, míg végre akadok olyanra, aki megért és mindent megbocsát?... „Mums the word” — Tilbury.

A béke és bizalom.

A házasság legnagyobb tényezője: a nyugodt lelkiismeret. Nincs két szív között az az édes érzés addig, míg a leg-

kisebb kétely is létezik...

Mikor megházasodtam, őszintén és gyöngéden megkérdeztem az én kicsi asszonyomat: van elég bizalmad hozzám, hogy elmondj mindent. A legboldogabb akkor voltam, mikor halkan rámondotta: igen. Elmondotta, hogy ismeretségünk előtt csúful rászedte valaki, de azóta semmi sem volt az ő életében.

Természetesen mindent megértettem... megbocsátottam... s ma mi vagyunk a világ két legboldogabb teremtese. Mi lett volna, ha ezt én mástól tudtam volna meg? Megmérgezte volna az egész házasságomat...

Feace, Fife.

Vannak emberek és emberek...

Az egész kérdés ezen a kicsi fonálon függ: hogyan veszi az a férfi, ha mindent bevallsz?

Az én apám örülten féltékeny és erőszakos. Ha az ő felesége lettem volna, soha egy szót nem tudtam volna bizalmasan mondani a multamról. Ellenben a férjem nyugodt, megértő és rendkívül mély lélekismerő... Előtte semmit sem tudnék letagadni.

Bevallani az egyik férfinak... annyi, mint magadra gyújtani a házat, míg bevallani a másinak... annyi, mint legörgetni lelkünkön egy súlyos követ. G. C. Durham.

A festmény... és a fiatal lány...

Egyik nap egy szép kicsi festményt vettem. Gyönyörű leányfejet ábrázolt. Azt mondták nekem, hogy G. J. fes-

tőművészünktől van s csak ebben a hiszenben vettem meg. Azonban hónapokkal később bevallották nekem, hogy becsaplak s vissza akarták téríteni a pénzem. Természetesen nem fogadtam el.

Attól a perctől kezdve azonban más szemekkel néztem a festményt és végül is a tűzbe vettem.

Mikor Durbanben voltam, beleszerettem egy kislányba. A lelkemet adtam volna érte. Azonban azon a napon, amikor megkértem a kezét, bevallotta az ő életét... Nem volt abban semmi megboszhatatlan, de visszaemlékeztem a festményre... és ettől a perctől félttem tőle...

Csakhamar találtam valami ürügyet... Olthagytam Durban... s azóta soha vissza nem mentem oda... pedig valósággal buskomorságba estem. Jasper, Maidstone

Nem rontom el az én életemet...

Nagyon boldogan élek a férjemmel s nincs az a kincs, amiért elmondanám neki azt a bulaságot, amit elkövettem 16 éves fejjel. Tönkretenné egy ilyen vallomás az én boldogságomat...

Azonban, mikor leányom nagy lesz, neki el fogom mondani, hogy okuljon ebből a szerencsétlen kalandból.

J. C. Chatham.

Ne mondj semmit...

Napjainkban a férfiak megértőbbek, felvilágosultabbak és megbocsátóbbak, mint valaha... Ez igaz, Azonban... mégse mond el semmit.

Mrs. F. E. Davidson, Hastings.

H I R E K

-1.9.39.
Szeptember
16.

'SZÉKELY UJSÁG'

(egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)
társadalmi és közgazdasági hetilapA „Székely Ujság”-ot
néhai MOLNÁR EMIL
a „Székely Hírlap”-ot
BIRÓ LAJOS alapította.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy hóra — 14 lej.
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 280 l.

TÁJÉKOZTATÓ:

Szolgálatos gyógyszer-tár vasárnap a Bajnok patika, mely egész napon nyitva. Ügyszintén héten keresztül a Bajnok-gyógyszer-tár a szolgálatos, vagyis a déli órákban is nyitva és éjszakánként szolgálatban van.

— Óvakodjunk a rémhírterjesztőktől. Az államrendőrségi államtitkárság a közönség tudomására hozza, hogy felelőtlen egyének rémhírek terjesztésével izgatják a közönséget. Kéri az államtitkárság a közönséget, hogy ne adjon hitelt a rémhíreknek, mert az ország kormánya nem hallgat el semmit a minden fontos eseményről hűen tájékoztatja az ország népét.

— Halálozás. Nagy Ádám helybeli birtokos 77. éves korában a múlt vasárnap este elhunyt. Mintegy 3 hónappal ezelőtt az utcán összeesett és akkor súlyos sérülést szenvedett a koponyáján. Nem is kelt fel azóta betegágyából és vasárnap halála előtt így szólott a feleségéhez: „Elmegyek a régi szállásomra.” Ezzel csendesen örökre elszenderült. Kedden delután volt a temetése nagy részvét mellett.

— Öt tanerős iskola lett a sepsiszentgyörgyi ref. elemi iskola. A sepsiszentgyörgyi ref. elemi iskola eddig is olyan népes volt, hogy a beiratkozásnál legtöbbször a létszámon felülieket vissza kellett utasítani. A múlt tanévben az iskolának 184 növendéke volt s az iskolaszék azért meg a múlt év december 1-e előtt kérelmezte az ötödik tanerő beállításának engedélyezését, azonban kérését elutasították. Most a ref. iskolaszék — mint a Székely Nap írja — hivatkozva arra, hogy a városban több, mint 600 református tanköteles van, a minisztériumtól kérte az ötödik tanerő engedélyezését.

— Aviatikai oktatásban részesülnek a középiskolai tanulók. A nemzeti repülés népszerűsítése céljából a kultuszminisztériummal egyetértve — a középiskolák VI. osztályától kezdve bevezetik a kötelező repülőkiképzést a középiskolások részére. Ezt az elhatározást már a folyó tanévben meg is valósítják. Ezért a középiskolák fizikai tanárait 8—10 napos tanfolyamra rendelték be, hogy a szükséges ismeretek megszerzése után a repülés elméleti részét taníthassák. Fogarásra, a tanfolyamra, 240 tanár gyűlt már egybe. E csoport kiképzése után azonnal behívhatják a többi fizikatanárokat is.

— Szigorúan megbüntetik a jegypénztárost, ha az utas megkérdése nélkül alkalmazza a biztosítási bélyeget. A vasúti vezérigazgatóság az utóbbi időben megállapította, hogy ellentétben az erre vonatkozó rendelkezésekkel, az állomási jegypénztárak az utasok megkérdése nélkül alkalmazzák a menetjegyekre az európai biztosítótársaság biztosítási bélyegeit. A vasúti vezérigazgatóság körrendeletet adott ki, melyben ismételt figyelemzteti a jegypénztárosokat, hogy ez a biztosítás nem kötelező, azért minden utast meg kell kérdezni, hogy óhajtsák-e a biztosítást, vagy nem. Ellenkező esetben szigorú büntetést alkalmaz a vezérigazgatóság.

— Vaklárma. Múlt vasárnap délután nagy tüzriadalom volt városunkban. A tüzoltókürt rivalgására a ref. templom harangozója is félreverte a harangokat s a lakásaikból kiriasztott lakosság a Vasút utca felé rohant arra a hírre, hogy: „Ég a kórház!” Az ijedtség abból a szempontból, hogy a múlt év Szilveszterkor leégett a kórház, nem volt le-

A milliók játéka!

a negyedik osztály
főhuzása!

48 új milliomos egyetlen napon!

Ujítsa meg sorsjegyét! Vegyen 250 leies részsorsjegyet

kicsinyelhető, azonban rövidesen kiderült, hogy a kórház gépszobájában volt a rövidzárlat s a kitóduló füstöt magyarázták félre és kelet. kezelt a tüzriadalom. Szerencsére még a tüzoltóknak sem kellett beavatkozni.

— Szombaton nem tartanak vallásórát. A nemzetoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az iskolákban ne tartanak ezennel szombaton vallásórákat. A rendelet indoklása szerint megállapítást nyert, hogy a lelkészek a szombati vallásoktatás miatt kénytelenek voltak elhanyagolni vagy a vallásoktatást, vagy pedig a vasárnapi istentisztelettel kapcsolatos parochialis kötelezettségeiket és ezért intézkedett úgy a miniszter, hogy a szombatra kitűzött vallásórákat a hétnek egy másik napjára tegyék át.

— Emelkednek a gyógyszerárak. A bucuresti Semna ul. írja: Néhány napja az események hatása alatt ismét emelkedtek az árak. Egyes üzletekből gyanús módon eltűntek az árak. Ezzel kapcsolatban említésre méltó, hogy a gyógyszerárak több mint 30 százalékkal megdrágultak. Tudomásunk szerint semmiféle új illetéket nem vezettek be, különleges adókat nem alkalmaztak, egyszóval semmi olyan körülmény nem adódott, amely indokolta tenné az árak emelését. Végül a lap érélyes rendszabályokat sürget az árdragítás megszüntetésére.

— A káposzta mérsékli a szenvedélyeket. H. cker, dán tudós, a növényi táplálékok élettani és pszichológiai hatását vizsgálta. Érdekes megállapításokra jutott, amelyek szerint a burgonya szilárdítja a jellemet. Túlzott fogyasztás esetén azonban apátiát és szellemi közömbösséget idéz elő. A káposztával kapcsolatban az a tapasztalata, hogy elősegíti a kitartást és határozottságot az ember lelkületében. Ezzel szemben a zöldborsó felületességet, sekélyes érzelmeket, a nőknél pedig frivolitást és flörtölést eredményez. A zöldborsó, a professzor szerint művészi gondolatok előidézője, a fehérbors pedig előnyösen hat az idegrendszerre. A paraj alítólag energiát, szilárd céltudatosságot eredményez. A káposzta evése pedig — szerinte — kitűnően alkalmas a különböző szenvedélyek mérséklésére.

*) Dr. Benedek József orvos a hadgyakorlatról hazaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

— Kétezeréve: írás a borbélyokról. Egy görög ember feljegyzéseiből való ez a kb. 2000 esztendő írás a borbélyokról: „A borbély jónapot kíván, leültet a magas székre és éles borotvával végighúz az arcodon. Műhelye két részre oszlik. Az elsőben borotválnak és haját vágják, a másodikban a körmököt vágják le. A borbély, mialatt borotvál, a legutolsó botrányokat és a legújabb híreket mondja el. A borbélyteremből kilépve egy másik terembe térhetsz be, ahol körmeidet gondozák és beillatosítanak.” Ez majdnem 2000 esztendővel ezelőtt volt, de sokkal többet, találhatóbbat ma sem mondhatnánk.

— Feleség husz pengőért. A legutóbbi jászkarajenői hetipiac alkalmával Bódi Béla földműves együtt borozgatott Törökcsik Gézával, akiről tudta, hogy udvarol feleségének. — Ha annyira szereted az asszonyt, fizess nekem 20 pengőt, én pedig elvállom a feleségemtől, aztán elveheted! — mondta Bódi társának. Az üzlet létre is jött, mire Törökcsik

közölte a dolgot az asszonnyal. Bódiné magához vett egy somfabotot, a vendéglőbe rohant, ahol férje kedélyesen iddógált a vétel. árból. — Csak husz pengőt érek neked? — kiáltotta az asszony, nekirohant férjének és elverte. Azután hazaszaladt, csomagolt és átköltözött Törökcsikhez.

— Megrohamozták a Bucuresti anyakönyvi hivatalt a közös háztartásban élő párok. A tömegielektanra jellemző, hogy a bucuresti anyakönyvi hivatalt valóságos megrohamozták a közös háztartásban élő párok s azonnali házasságkötésért folyamodtak. Azok, akiket különböző okokból nem lehetett azonnal megesketni, azt kérték, hogy legalább apaságukat ismerjék el törvényes keretek között.

— Gyenge lesz az idén az ország bortermése. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett hivatalos jelentések szerint a romániai szőlők helyzete 10 nappal előrehaladottabbnak látszik, mint amilyen a rendes vegetáció mellett szokásos. A szőlő és bortermés általánosságban gyengének ígérkezik és csak 60 százalékosra becsülik, amely becsülés mellett körülbelül 10 millió hektoliter bort fognak az idén szüretelni. A borpiac az árak tartottak és szíriárdak mert a régi készletek kifogyóban vannak.

Mária-bucsu

Csiksomlyó, szept. 11

Ragyogóan szép őszi nap kedvezett a vasárnapi Mária-bucsunak, de sajnos, a bucsus tömegek elmaradtak. Rég nem tapasztalt érdeklődés nélküliség jellemezte ezt a rendes körülmények közt nagy látogatottságnak örvendő Mária-bucsu.

Örmény-bucsunak, szilvas-bucsunak is nevezték régen a Mária napi bucsut. Az idő és a körülmények mindkét jellegét letörölték. Az előbbi azért, mert az örménység száma erősen megcsökkent s ma már sem létszámánál, sem nagyon megváltozott vagyoni viszonyainál fogva nem tudja megadni a Mária bucsunak régi jellegét. Régebben a Mária bucsu aféle örmény bemutatás volt, mikor legszebb lovaikkal, kocsi-jaikkal, összes ékszereiket feltűzve vonultak fel a csiki örmények a Mária-napi bucsura.

Az idén a bucsu szokásos velejárói, a szilvásszekerek is elmaradtak. Dacára, hogy mindenfelől bő szilvaterméseket jelentenek, a szilvaárusok mégsem jelentkeztek. Mozgalmas időket élünk. Ementek a lovak, a szekerek.

Öreg anyókák, vén bácsik gyalogszerrel vágják neki hát a Sósrétnak, a Nagymezőnek és dőcögtek Felcsikról lefelé, Alcsikról felfelé Csiksomlyó irányában, hogy elrebegjék buzgó imádságaikat a kegyesbátor alatt azokért, akiket az idők járása nehéz feladatok elé állított. Nem sokan jöttek ezek az öregek, de sokak helyett jöttek és sokakért imádkoztak és a tömjénillatos levegőben szállt az ének: Bo-dogasz-szony Anyánk...

A világháború végeztével a felosztást végrehajtó nagyhatalmak összeomlottak s Lengyelország, mint új állam, köztársasági formában újra született, lévén a kiterjedése 35 ezer km, lakossága pedig 33 millió. E 33 millió lakosságból körülbelül 21 millió lengyel, a többi ukrán, ruthén, orosz, zsidó s körülbelül 1 millió német. Egy nehéz helyzetet teremtett a verszaillei szerződés az ország számára. Németországot kettévágták s egy kijáratot, úgynevezett korridort alkottak a Balti-tenger felé és Lengyelország számára Duzig városát a népszövetség védelmébe adta. A Visztula torkolatáról nem

kettős rugóval és sinpárral ELADÓ.
Ugyanott egy zongora is.
Cím a kiadóban.

